

Ny-i zárófalától K-re, az első É–D-i irányú keresztfal 30 cm széles alapárkában került elő. A jelenség a keresztfal É-i végében, kb. 170 cm hosszúságban és 80 cm mélységben látható. A sárga altalajba ázott gödör fekete humusz betöltéséből őskori (Hallstatt-kultúra) kerámia került elő. A két objektumon kívül néhány őskori és római kori szórvány kerámia került elő a korábban lehumusztolt felületen.

A feltárt objektumokról és a belőlük előkerült leletekről fényképes és szöveges dokumentáció készült.

Munkatárs: Horváth András.

KISS PÉTER

382. Vése, Merke-pusztá határa (Somogy megye) Ő, U?, B, Ró, Á, Kk

2011. december 9-én terepbejárást tartottunk a település É-i, tapsonyi határhoz közeli részén. Azokat a területeket jártuk be, ahol a KÖH 49478 számmal jelölt, Tapsony, Merke-pusztától D-re nevű lelőhely valós helye lehet. A bejárást szántásban, viszonylag jó észlelési viszonyok között tudtuk végezni. Nagyjából 2,5 km hosszan jártuk be a Marót-völgyi-csatorna melletti területet.

Merkei-dűlő 1. (KÖH 80607): A középkori – a késő Árpád-kortól a késő középkorig terjedő – lelőhely nagyjából követi egy domb vonalát és a szomszédba is áthúzódik. A határai viszonylag jól lehatárolhatóak voltak.

Merkei-dűlő 2. (KÖH 80609): Az előbbi területtől D-re, két kisebb területen sűrűsödve néhány középső bronzkori kerámiát találtunk.

Merke-pusztai-dűlő 1. (KÖH 80603): Főleg középkori (13–14. századi) kerámiát találtunk, de több őskori – feltehetőleg DVK – kerámia és egy kövesség is volt itt. A lelőhely É-ra és K-re folytatódhat, ám ezek a részek nem voltak bejárhatóak.

Merke-pusztai-dűlő 2. (KÖH 80605): Egy helyen egy kiszántott objektumban római kerámiát találtunk. Feltételezhetjük, hogy a római lelőhely a víz felé, K-re folytatódik, de ez a terület nem volt bejárható.

Munkatársak: Nyári Zsolt, Stunya Péter.

MOLNÁR ISTVÁN

383. Villány, Arceter szántó (KÖH 55164) (Baranya megye) U, R

2011 szeptemberében befejeztük a villányi elkerülő út nyomvonalába eső lelőhely teljes felületen történő megelőző feltárását. A 2010-ben Voicsek Vanda (KÖSZ) által megkezdett feltárás⁹⁵ a lelőhely K-i irányú bővülése miatt nem lehetett befejezni. 2011-ben rendeletmódosítás miatt a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatósága végezte el a kibővült terület feltárását. Ennek során feltártuk a dombtető Ny-i szélén található íves vonalvezetésű kerítőárkot, és az attól K-re előkerült 11 gödört. A gödöröknek az erózió és az intenzív földművelés miatt csak az alsó

25–40 cm-es szegmense maradt meg, csekély leletanyaggal. Megállapítottuk, hogy a lelőhely nem folytatódik K-i irányban. A dombtetőn jelentkező jelenségritkulás köszönhető egyrészt a már említett erózióknak, ill. a felület lelőhelyen belül elfoglalt periférikus helyzetének.

A leletanyag a Baranya Megyei Múzeumok Igazgatóságának Régészeti osztályára került.

KOVALICZKY GERGELY

384. Visonta határa (Heves megye) Ő, Pa, R

A Heves Megyei Múzeumi Szervezet, a Dobó István Vármúzeum 2010. augusztus 31. és 2011. április 30. között kutatási terv keretében terepbejárásokat végzett a Mátra D-i részén. Cél a 2004–2007 közötti időszakban azonosított régészeti lelőhelyek műszeres bemérése, további – elsősorban őskori – lelőhelyek feltérképezése a Mátrában, a tervátsátra alkalmas lelőhelyek felmérése.

Az Ugrai-patak bal partján, a Karácsondi-határra-járó-dűlőn, a mezőgazdaságilag megmunkált pleisztocén teraszon 3 gyűjtési pont volt. Kb. 10×10 m-en gyűjtöttünk pattintott kőveket és őskori kerámiákat. Az 1. és a 3. gyűjtési pontokon szórványosan lehetett gyűjteni a pattintott kőveket (őskor, felső paleolit, *Karácsondi-határra-járó-dűlő 1. és 3. lh., KÖH 77201*), a 2. gyűjtési ponton a pattintott kővek mellett őskori kerámia is volt (*Karácsondi-határra-járó-dűlő 2. lh., KÖH 77203*).

A 3-as sz. főút mellett, a mezőgazdaságilag megmunkált pliocén-pleisztocén hegylábi felszínen 2 szórványos leletkoncentrációjú gyűjtési pontunk volt. Pattintott kőveket (őskor) gyűjtöttünk (*Visonta 4. és 10. lh., KÖH 77207 és 77217*).

A Csókás-dűlőben mezőgazdaságilag megmunkált pliocén-negyedidőszaki hegylábi felszínen, egy eróziós völgy oldalai mentén 6 gyűjtési pontot regisztráltunk, 205–215 m tengerszint feletti magasságon. Az 1–5. gyűjtési pontokon szórványosan pattintott kőveket gyűjtöttünk (*Csókás-dűlő 5–8., 11. lh., KÖH 77209, 77211, 77213, 77215, 77219*). A 6. gyűjtési ponton a földúton a talajerózió hatására vörös színű okkerdarábok kerültek a felszínre.

A Hosszú-Berek, Borhy-patak-völgy jobb partján, a külfejtéses szénbánya Ny-i részén, a pliocén-negyedidőszaki hegylábi felszínen, 180–200 m tengerszint feletti magasságon 3 gyűjtési pontunk volt. Az 1. gyűjtési ponton a bodrogkeresztúri kultúrához tartozó kerámia került elő (*Visonta 12. lh., KÖH 77221*). A 2–3. gyűjtési pontokon pattintott kőveket (őskor) találtunk (*Hosszú-Berek 13–14. lh., KÖH 77223, 77225*). Egy nagy kiterjedésű vízmosás mellett, a pliocén-negyedidőszaki hegylábi felszínen szórványosan pattintott követ (őskor) regisztráltunk.

Visonta külterületén, a 3-as sz. főúttól D-re egy hosszan elnyúló eróziós völgy K-i oldalán, a szőlőműveléssel megmunkált pliocén-negyedidőszaki hegylábi felszínen 3 gyűjtési pontunk volt. Az 1. gyűjtési ponton szórványosan pattintott őskori kővek (*Visonta 16. lh., KÖH 77233*), a 2. gyűjtési ponton őskori pattintott kővek és kerámia (*Visonta 17. lh., KÖH 77235*), a 3. gyűjtési ponton közepes leletkoncentrációjú, felső paleolit jellegű pattintott kővek gyűjthetők (*Visonta 18. lh., KÖH*

⁹⁵ RKM 2010, 406.